

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego dla klasy VIII szkoły podstawowej wynikających z realizowanego programu nauczania

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.

wymagania na poszczególne oceny				
konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopelniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
<p>- poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 8 umożliwia osiągnięcie celów polonistycznych</p> <p>- uczeń potrafi wykonać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności</p>	<p>- poziom zdobytych umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 8 pozwala na rozwijanie kompetencji ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej</p> <p>- uczeń wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o średnim poziomie trudności ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej</p>	<p>- uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej,</p> <p>- rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne</p>	<p>- uczeń sprawnie się posługuje zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej,</p> <p>- potrafi zastosować poznaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach</p>	<p>- uczeń biegle się posługuje zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej,</p> <p>- proponuje rozwiązania nietypowe; jest twórczy, rozwija własne uzdolnienia</p>

I. Kształcenie literackie i kulturowe:

Aleksander Kamiński *Kamienie na szaniec*

<ul style="list-style-type: none">– przypisuje utwór do literatury faktu– wydobywa podstawowe informacje związane ze światem przedstawionym– zna realia okupacyjnej rzeczywistości– zna pojęcie pokolenie– zna pojęcie tragizm– przedstawia bohaterów– według wzoru tworzy opis sytuacji– stara się brać udział w dyskusji	<ul style="list-style-type: none">– wie, czym cechuje się literatura faktu– zbiera najważniejsze informacje związane ze światem przedstawionym– przedstawia realia okupacyjnej rzeczywistości– wie, jaką grupę ludzi nazywamy pokoleniem– ma świadomość tragizmu pokolenia wojennego– charakteryzuje bohaterów– tworzy opis sytuacji– przedstawia argumenty w dyskusji	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia, czym cechuje się literatura faktu– odtwarza najważniejsze informacje związane ze światem przedstawionym– opowiada o realiach okupacyjnej rzeczywistości– wyjaśnia, co łączy ludzi należących do pokolenia wojennego- omawia tragizm pokolenia wojennego– dokonuje pełnej charakterystyki postaci– tworzy dynamiczny opis sytuacji– bierze udział w dyskusji, przedstawia argumenty	<ul style="list-style-type: none">– wypowiada się o utworze w kontekście literatury faktu– prezentuje w ciekawy sposób informacje związane ze światem, przedstawionym– uzupełnia realia okupacyjnej rzeczywistości samodzielnie zdobytą wiedzą o tych czasach– opowiada o pokoleniu wojennym– wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tragizm pokolenia wojennego– dokonuje charakterystyki porównawczej bohaterów– tworzy dynamiczny opis sytuacji spełniający wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi– bierze aktywny udział w dyskusji, ustosunkowuje się do argumentów innych uczestników dyskusji	<ul style="list-style-type: none">– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów
---	---	---	---	--

Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i>				
<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza wybrane elementy świata przedstawionego – przypomina, co to jest wątek – odtwarza wybrane wydarzenie z fabuły utworu, - wyjaśnia różnice między bohaterem indywidualnym i zbiorowym 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje elementy świata przedstawionego, wymienia wątki utworu – odtwarza kilka wydarzeń z fabuły utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia elementy świata przedstawionego – omawia wątki utworu – wskazuje i omawia najważniejsze wydarzenia fabuły 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia relacje między elementami świata przedstawionego – omawia związki wątków ze sobą – omawia sposób prowadzenia fabuły w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji utworu ze szczególnym uwzględnieniem jego znaczenia w polskiej kulturze
Antoine de Saint - Exupery <i>Mały Książę</i>				
<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza główne elementy świata przedstawionego utworu – przedstawia ogólnie wygląd planety Małego Księcia – wymienia etapy wędrówki bohatera – wskazuje wybrane elementy o symbolicznym znaczeniu – przypomina, czym cechuje się przypowieść – wskazuje jeden fragment o charakterze aforyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o elementach świata przedstawionego – opowiada o wyglądzie planety Małego Księcia - przedstawia przebieg wędrówki bohatera – wymienia elementy o symbolicznym znaczeniu – dostrzega związek z przypowieścią jako gatunkiem – cytuje fragmenty o charakterze aforyzmów 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje elementy świata przedstawionego utworu – opowiada szczegółowo o wyglądzie planety Małego Księcia – opowiada o przebiegu wędrówki Małego Księcia – wypowiada się na temat znaczeń symbolicznych w utworze – przedstawia związek utworu z przypowieścią – wyjaśnia, które fragmenty i dlaczego mają charakter 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat specyfiki elementów świata przedstawionego – barwnie opowiada o wyglądzie planety Małego Księcia – wyjaśnia, na czym polega metaforyczny charakter wędrówki Małego Księcia – wyjaśnia znaczenia zawarte w elementach symbolicznych – wyjaśnia, na czym polega przypowieściowy charakter utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje rozbudowaną wypowiedź poświęconą filozoficznej wymowie utworu

		aforyzmów	– wyjaśnia przesłania zawarte w aforyzmach	
Stefan Żeromski <i>Szyfowe prace</i>				
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia najważniejsze elementy świata przedstawionego – krótko opowiada o gimnazjum klerykowskim – zna pojęcie rusyfikacji – przedstawia Bernarda Zygiera – wyjaśnia, jak rozumie pojęcie motyw postępowania – opowiada o lekcji języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje elementy świata przedstawionego – krótko opowiada, jak przebiegała nauka w klerykowskim gimnazjum – wyjaśnia, na czym polegała rusyfikacja – zbiera informacje o Bernardzie Zygierze – wskazuje motywy postępowania głównych bohaterów – opowiada o reakcjach uczniów i nauczyciela na recytację Reduty Ordona 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia elementy świata przedstawionego, – przedstawia rozwiniętą wypowiedź o przebiegu nauki w klerykowskim gimnazjum – wymienia sposoby przeciwstawiania się rusyfikacji – porządkuje informacje o Bernardzie Zygierze – omawia motywy postępowania bohaterów – wyjaśnia, jaką rolę odegrała recytacja Reduty Ordona w budzeniu świadomości narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia relacje między elementami świata przedstawionego – ocenia, jak przebiegała nauka w klerykowskim gimnazjum – omawia sposoby przeciwstawiania się rusyfikacji – przedstawia i charakteryzuje Bernarda Zygiera – ocenia motywy postępowania postaci – wypowiada się na temat roli literatury w życiu narodu 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie analizuje i interpretuje powieść ze szczególnym uwzględnieniem problemu dojrzewania do poczucia tożsamości narodowej
E. -E. Schmitt <i>Oskar i pani Róża</i>				
<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza podstawowe informacje dotyczące bohatera – wstępnie charakteryzuje bohatera – przytacza wypowiedzi bohatera o dorosłych – wie, 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera informacje na temat bohatera – charakteryzuje bohatera, wyjaśnia, co bohater myślał o dorosłych – rozpoznaje w tekście styl potoczny, 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje informacje na temat bohatera – charakteryzuje bohatera na podstawie jego wypowiedzi – przedstawia sposób patrzenia bohatera na 	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera i porządkuje informacje na temat bohatera – dokonuje pełnej charakterystyki bohatera – ustala, czym wywołana 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów wobec śmierci

<p>że istnieje styl potoczny – pisze krótki list</p>	<p>wskazuje przykłady użycia go – pisze list</p>	<p>dorosłych – przypomina, czym cechuje się styl potoczny – pisze ciekawy list na temat utworu</p>	<p>była ocena dorosłych przez Oskara – omawia rolę stylu potocznego w utworze – przedstawia w formie listu swoją opinię o utworze</p>	
<p>Adam Mickiewicz <i>Stopy akerskie</i></p>				
<p>– wie, co to jest obraz poetycki – wskazuje i nazywa wybrany środek poetycki – cytuje fragmenty przekazujące wrażenia zmysłowe – rozpoznaje bohatera lirycznego – wyjaśnia, co robi bohater liryczny – nazywa przestrzeń pokazaną w utworze – zna pojęcie sonetu</p>	<p>– wyodrębnia obrazy poetyckie w utworze – wskazuje i nazywa podstawowe środki językowe – nazywa zmysły, które zostały przywołane w tekście – utożsamia bohatera lirycznego z osobą mówiącą – dostrzega motyw wędrówki – omawia przestrzeń zobrazowaną w utworze – wyróżnia sonet spośród innych gatunków lirycznych</p>	<p>– omawia zawartość obrazów poetyckich – wskazuje i nazywa zastosowane w utworze środki językowe – ustala, jakimi środkami językowymi zostały przekazane wrażenia zmysłowe – wstępnie charakteryzuje bohatera lirycznego – omawia motyw wędrówki – wie, że przestrzeń ma znaczenie symboliczne – omawia cechy sonetu jako gatunku lirycznego</p>	<p>– omawia relacje między obrazami poetyckimi – określa funkcję zastosowanych w wierszu środków językowych – omawia wrażenia zmysłowe przedstawione w tekście – omawia postać bohatera lirycznego – omawia znaczenia związane z motywem wędrówki – omawia symbolikę przestrzeni – wyjaśnia, jak sonet jako gatunek łączy się ze sposobem obrazowania w utworze</p>	<p>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem językowych środków opisu</p>

Krzysztof Kamil Baczyński Z głową na karabinie				
<ul style="list-style-type: none"> – zna termin pokolenie Kolumbów – wie, że niektóre elementy utworu mają znaczenie symboliczne – wskazuje formy gramatyczne ujawniające osobę mówiącą – przypomina, na czym polega kontrast jako środek poetycki – zna pojęcie peryfraz – ma świadomość tragizmu pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jakie pokolenia nazywamy pokoleniem Kolumbów – rozpoznaje elementy symboliczne – rozpoznaje podmiot liryczny – rozpoznaje kontrast – wskazuje peryfrazę – wyjaśnia, na czym polega tragizm pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie nazwy pokolenie Kolumbów – wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych – charakteryzuje podmiot liryczny – wyjaśnia, które elementy zostały zestawione na zasadzie kontrastu – wyjaśnia, czego dotyczy peryfraz – wypowiada się wyczerpująco na temat tragizmu pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia pochodzenie i znaczenie terminu pokolenie Kolumbów – interpretuje znaczenia elementów symbolicznych w kontekście całości utworu – omawia podmiot liryczny jako reprezentanta pokolenia – wyjaśnia funkcję kontrastu – wyjaśnia funkcję peryfrazy – wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tragizm pokolenia wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem przyczyn i przejawów tragizmu pokolenia Kolumbów
Krzysztof Kamil Baczyński, Elegia o [chłopcu polskim]				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że utwór jest elegią – wskazuje formy gramatyczne pozwalające wyróżnić osobę mówiącą – rozpoznaje bohatera lirycznego – przypomina, na czym polega kontrast – wskazuje przykład metafory 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym cechuje się elegia – rozpoznaje osobę mówiącą – wskazuje bohatera lirycznego – rozpoznaje kontrast w wierszu – rozpoznaje metafory w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym cechuje się elegia jako gatunek liryczny – charakteryzuje osobę mówiącą – omawia bohatera lirycznego utworu – wyjaśnia, z czym jest związany kontrast w wierszu – wyjaśnia znaczenia metaforyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego utwór jest elegią – omawia relację między osobą mówiącą i bohaterem lirycznym – tworzy dłuższą wypowiedź związaną z bohaterem lirycznym – wyjaśnia funkcję kontrastu – interpretuje znaczenia wynikające z metafor 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem przyczyn i przejawów tragizmu bohaterów

Bogdan Bartnikowski Dzieciństwo w pasiakach

<ul style="list-style-type: none">– przypomina, co może być motywem– wydobywa podstawowe informacje z tekstu– odtwarza najważniejsze informacje o życiu w obozie– przypomina informacje o rodzajach narracji– wie, że niektóre elementy w tekście mogą mieć znaczenia symboliczne– wie, na czym polega lapidarność stylu	<ul style="list-style-type: none">– dostrzega w tekście motyw dzieciństwa– wydobywa informacje z tekstu– odtwarza realia obozowe– nazywa rodzaj narracji występujący w utworze– wskazuje element symboliczny– dostrzega lapidarność stylu	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia, jak został pokazany w tekście motyw dzieciństwa– porządkuje informacje z tekstu– opowiada o realiach obozowych– przytacza informacje o narratorze– omawia sposób wprowadzenia do fabuły elementu symbolicznego– omawia styl utworu	<ul style="list-style-type: none">– zestawia motyw dzieciństwa pokazanego w tekście z innymi utworami– omawia własnymi słowami informacje z tekstu– wyraża własną opinię o realiach obozowych– omawia funkcję narracji pierwszoosobowej– wyjaśnia znaczenia związane z symbolem bochenka chleba– wyjaśnia, jak styl utworu wpływa na jego emocjonalną wymowę	<ul style="list-style-type: none">– samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadanie ze szczególnym uwzględnieniem symboliki
---	--	---	---	---

Zbigniew Herbert Nike, która się waha

<ul style="list-style-type: none">– wie, kim była Nike– zna pojęcie reinterpretacja– wskazuje bohatera lirycznego– wie, że bohater jest postacią tragiczną– wie, że utwór reprezentuje wiersz wolny	<ul style="list-style-type: none">– rozpoznaje motywy mitologiczne w wierszu– wie, na czym polega reinterpretacja– przedstawia bohatera lirycznego– krótko wyjaśnia, dlaczego bohater jest postacią tragiczną– wie, czym cechuje się wiersz wolny	<ul style="list-style-type: none">– omawia motywy mitologiczne wykorzystane w wierszu– wyjaśnia, na czym polega reinterpretacja w wierszu– charakteryzuje bohatera lirycznego– omawia tragizm bohatera lirycznego– wymienia wszystkie cechy wiersza wolnego	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenia motywów mitologicznych występujących w wierszu– formułuje znaczenia związane z reinterpretacją motywów mitologicznych– tworzy dłuższą wypowiedź związaną z bohaterem lirycznym– wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tragizm	<ul style="list-style-type: none">– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem znaczeń związanych z reinterpretacją motywów mitologicznych
---	---	---	---	--

			bohatera – omawia budowę utworu	
Czesław Miłosz Piosenka o porcelanie				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, że niektóre elementy mają znaczenie symboliczne – wskazuje zdrobnienia – wie, na czym polega apostrofa – wskazuje formy pozwalające rozpoznać osobę mówiącą – łączy tekst z rzeczywistością wojenną 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje elementy o znaczeniach symbolicznych – ustala, czego dotyczą zdrobnienia – wskazuje apostrofę – rozpoznaje osobę mówiącą – formułuje problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia elementy o znaczeniach symbolicznych – omawia funkcję zdrobnień – omawia funkcję apostrofy – wypowiada się na temat osoby mówiącej – wyjaśnia, jak ujawnia się rzeczywistość wojenna w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych – omawia znaczenia wynikające z zastosowania zdrobnień – omawia znaczenia wynikające z zastosowania apostrofy – charakteryzuje osobę mówiącą – omawia znaczenia wiersza z perspektywy rzeczywistości wojennej 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem jego metaforyki
Stanisław Barańczak Garden party				
<ul style="list-style-type: none"> – wie, o czym mówi wiersz – przedstawia bohaterów utworu – wie, na czym polega ironia – pisze proste zaproszenie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje sytuację liryczną – krótko opowiada o relacjach między bohaterami, rozpoznaje w wierszu ironię – pisze zaproszenie 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o sytuacji lirycznej – omawia sytuację liryczną – wyjaśnia, czego dotyczy ironia w utworze – pisze oryginalne zaproszenie 	<ul style="list-style-type: none"> – określa problematykę utworu – ocenia relacje między bohaterami – omawia funkcję ironii – pisze zaproszenie zachowując wszystkie wymogi tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystanej w nim kategorii ironii

Sławomir Mrozek Artysta				
<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – opowiada o głównym bohaterze utworu – dostrzega sprzeczność w utworze – wie, że pod postaciami zwierząt ukrywają się ludzie 	<ul style="list-style-type: none"> – odtwarza swoimi słowami treść utworu – omawia postawę życiową bohatera – wie, co to jest paradoks – omawia sposób kreacji bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje przenośne znaczenia utworu – omawia stosunek innych postaci do głównego bohatera – wyjaśnia, na czym polega paradoks w utworze – wyjaśnia przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przenośne znaczenia utworu – ocenia postawę życiową bohatera – omawia funkcję paradoksu jako chwytu literackiego – wyjaśnia, jak sposób kreacji bohaterów wpływa na przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie analizuje i interpretuje opowiadanie ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystanej konwencji i jej funkcji w eksponowaniu przesłania utworu
Melchior Wańkowicz Tędy i owędy				
<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o swoich wrażeniach po przeczytaniu tekstu – odróżnia literaturę faktu od literatury pięknej – dzieli tekst na części kompozycyjne – zna pojęcie komunikacji językowej – zna pojęcie stereotyp 	<ul style="list-style-type: none"> – wstępnie ocenia tekst – wie, że tekst należy do literatury faktu – tytułuje poszczególne części tekstu – wyjaśnia, na czym polega komunikacja językowa – wie, czym jest stereotyp 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia swoją ocenę tekstu – wie, że tekst jest wspomnieniową gawędą – odtwarza zawartość treściową poszczególnych części – omawia krótko akt komunikacji językowej – wyjaśnia, co to jest stereotyp 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy wypowiedź, w której przedstawia i uzasadnia swoją ocenę tekstu – wyjaśnia, dlaczego tekst można nazwać wspomnieniową gawędą – omawia relacje między poszczególnymi częściami kompozycyjnymi – wymienia i omawia składniki komunikacji językowej – wyjaśnia, o jakich stereotypach jest mowa w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego przynależności do literatury faktu

Zbigniew Herbert Życiorys				
<p>rozpoznaje życiorys wśród innych form użytkowych</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia lirykę bezpośrednią i pośrednią – gromadzi informacje o bohaterze lirycznym – wskazuje wersy pozwalające określić sytuację liryczną – dostrzega wewnętrzną kompozycję wiersza – wskazuje wersy, w których jest mowa o wartościach – nazywa uczucia 	<p>– wie, czym cechuje się życiorys jako forma wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzega w utworze lirykę bezpośrednią – rozpoznaje bohatera lirycznego – rozpoznaje sytuację liryczną – dzieli tekst na części kompozycyjne ze względu na formy czasu – nazywa wartości ważne dla bohatera – wypowiada się na temat uczuć bohatera 	<p>– wymienia wyróżniki życiorysu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego wiersz reprezentuje lirykę bezpośrednią – przedstawia informacje o bohaterze lirycznym – wskazuje składniki sytuacji lirycznej – omawia kompozycję wewnętrzną utworu – omawia wartości ważne dla bohatera – wskazuje źródła uczuć 	<p>– omawia życiorys jako użytkową formę wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> – dostrzega subiektywizm wypowiedzi poetyckiej – przedstawia dłuższą wypowiedź związaną z bohaterem lirycznym – omawia sytuację liryczną – omawia kompozycję wewnętrzną utworu w kontekście jego zawartości treściowej – omawia światopogląd bohatera lirycznego – omawia uczucia bohatera i ich źródła 	<p>– samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem światopoglądu i postawy życiowej osoby mówiącej (bohatera lirycznego)</p>
Wisława Szymborska Pisanie życiorysu				
<p>– rozpoznaje życiorys wśród innych form użytkowych</p> <ul style="list-style-type: none"> – przypomina, co to jest frazeologizm – wie, na czym polega ironia – wskazuje wersy mówiące o człowieku – dostrzega relacje między 	<p>– wie, czym cechuje się życiorys jako forma wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w wierszu frazeologizmy – dostrzega w wierszu ironię – odtwarza obraz człowieka utrwalonego w wierszu – omawia relacje między człowiekiem i światem 	<p>– wymienia wyróżniki życiorysu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenia związane z frazeologizmami – wyjaśnia, przeciwko czemu skierowana jest ironia – omawia obraz człowieka ukazany w wierszu – tworzy wypowiedź na temat relacji między 	<p>– omawia życiorys jako użytkową formę wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia funkcję frazeologizmów w utworze – interpretuje znaczenia związane z kategorią ironii zastosowaną w wierszu – tworzy rozbudowaną wypowiedź prezentującą obraz człowieka ukazany 	<p>– samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem relacji między człowiekiem i światem</p>

człowiekiem i światem ukazane w wierszu	ukazane w wierszu	człowiekiem i światem ukazanych w wierszu	w wierszu – ocenia relacje między człowiekiem i światem ukazane w wierszu	
---	-------------------	---	--	--

II. Kształcenie językowe

Fonetyka

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia pojęcia litera i głoska – zna główne sposoby zapisywania głosek – dzieli proste wyrazy na litery i głoski – wie, że i może pełnić w wyrazach różne funkcje - odróżnia samogłoski od spółgłosek – wie, które narządy artykulacyjne biorą udział w powstawaniu głosek – określa podstawowe cechy głosek - wie, że istnieje zjawisko upodobnienia głosek – zna podstawowe rodzaje upodobnień – zaznacza i nazywa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest głoska i litera – zna sposoby zapisywania głosek – dzieli wyrazy na litery i głoski – zna funkcje litery i w wyrazach - rozróżnia samogłoski i spółgłoski – wymienia podstawowe narządy artykulacyjne – określa cechy głosek -wie, na czym polegają upodobnienia głosek – zna różne rodzaje upodobnień, zaznacza i nazywa upodobnienia izoluje sylabę w wyrazie – rozpoznaje sylaby otwarte 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest głoska, a czym litera – wymienia różnorodne sposoby zapisywania głosek – dzieli trudne wyrazy na litery i głoski – podaje przykłady roli i w wyrazach -wymienia wszystkie samogłoski, odróżnia spółgłoski – wymienia narządy artykulacyjne – określa cechy głosek - omawia upodobnienia głosek – zna wszystkie rodzaje upodobnień – poprawnie zaznacza i nazywa upodobnienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia rozróżnienie w języku na litery i głoski – omawia wszystkie sposoby zapisywania głosek – bezbłędnie dzieli trudne wyrazy na litery i głoski – omawia funkcje litery i w wyrazach – wyjaśnia, czym różnią się samogłoski od spółgłosek – omawia rolę poszczególnych narządów w artykulacji głosek – określa cechy głosek - tłumaczy mechanizm powstawania upodobnień głosek – omawia wszystkie rodzaje upodobnień – zaznacza i nazywa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie dzieli wszystkie wyrazy na litery i głoski – bezbłędnie określa rolę i w wyrazach - omawia proces powstawania głosek – bezbłędnie określa cechy głosek – rozpoznaje wszystkie rodzaje upodobnień, nazywa je, poprawnie wymawia bezbłędnie dzieli wszystkie wyrazy na sylaby – bezbłędnie stosuje akcent w swoich wypowiedziach
--	---	---	--	---

<p>podstawowe rodzaje upodobnień</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest sylaba – wie, że sylaby mogą się kończyć na samogłoskę lub spółgłoskę – dzieli proste wyrazy na sylaby – ma świadomość konieczności poprawnego akcentowania wyrazów – stara się poprawnie akcentować wyrazy – wie, że są wyrazy bezakcentowe 	<p>i zamknięte</p> <ul style="list-style-type: none"> – dzieli wyrazy na sylaby -wie, na czym polega akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje wyrazy – wymienia przykłady wyrazów bezakcentowych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje różne sylaby w wyrazie – nazywa, która sylaba jest zamknięta, a która otwarta – dzieli trudne wyrazy na sylaby – omawia akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje niemal wszystkie wyrazy – wymienia różnorodne przykłady wyrazów bezakcentowych 	<p>wszystkie rodzaje upodobnień</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest sylaba – wyjaśnia, kiedy sylaba jest otwarta, kiedy zamknięta – bezbłędnie dzieli trudne wyrazy na sylaby – wyjaśnia, na czym polega akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy – zna wyrazy bezakcentowe 	
Zróżnicowanie języka				
<ul style="list-style-type: none"> – ma świadomość różnicy między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów -podaje treść i zakres znaczeniowy kilku wyrazów – podaje kilka wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym - wie, że imiona i nazwiska to nazwy osobowe – zna zasady pisowni nazw osobowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym różni się treść od zakresu znaczeniowego wyrazu – podaje treść i zakres znaczeniowy wyrazów - podaje wyrazy o tym samym zakresie znaczeniowym – wyróżnia spośród nazw własnych nazwy osobowe – stosuje zasady pisowni nazw osobowych – poprawnie odmienia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym różni się treść od zakresu znaczeniowego wyrazu - dostrzega zależności między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów – tworzy proste ciągi wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym – ma podstawową wiedzę na temat powstawania nazw osobowych – poprawnie zapisuje nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> -omawia zagadnienie różnic między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazów -omawia relacje między treścią a zakresem znaczeniowym wyrazu – tworzy ciągi wyrazów o tym samym zakresie znaczeniowym – wie, jak powstawały nazwy osobowe – bezbłędnie zapisuje nazwy osobowe 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie podaje treść i zakres znaczeniowy różnorodnych wyrazów – omawia proces powstawania nazw osobowych, zapisuje je bezbłędnie – zna wszystkie wzory deklinacyjne nazw osobowych – swobodnie posługuje się nazwami miejscowymi – zna wszystkie wzory

<p>-poprawnie odmienia proste nazwy osobowe - wie, czego dotyczą nazwy miejscowe – zna zasady pisowni nazw miejscowych - wie, że nazwy miejscowe podlegają odmianie przez przypadki – wie, jak tworzy się nazwy mieszkańców – zna zasady pisowni nazw mieszkańców – zna pojęcie kolokwializmu – wie, kiedy można używać kolokwializmów – wyróżnia popularne wyrazy zapożyczone – zna zasady pisowni wyrazów zapożyczonych - wie, że obok języka ogólnopolskiego istnieją regionalne odmiany języka – zna podstawowe rodzaje dialektyzmów – próbuje czytać tekst pisany gwarą</p>	<p>większość nazw osobowych - wyróżnia spośród nazw własnych nazwy miejscowe – przedstawia zasady pisowni nazw miejscowych – poprawnie odmienia najbardziej powszechne nazwy miejscowe – tworzy poprawnie podstawowe nazwy mieszkańców – zapisuje poprawnie podstawowe nazwy mieszkańców – wie, jakie wyrazy i związki wyrazowe są kolokwializmami, nie nadużywa kolokwializmów – podaje kilka przykładów wyrazów rodzimych i zapożyczonych – omawia zasady pisowni wyrazów zapożyczonych – wie co to jest dialekt i gwara – zna rodzaje dialektyzmów – czyta tekst pisany gwarą</p>	<p>osobowe – poprawnie odmienia niemal wszystkie nazwy osobowe – podaje kilka przykładów różnych nazw miejscowych – stosuje zasady pisowni nazw miejscowych – poprawnie odmienia większość nazw miejscowych – poprawnie tworzy większość nazw mieszkańców – stosuje się do zasad ich pisowni – podaje kilka przykładów kolokwializmów – wie, dla jakiego stylu języka są typowe kolokwializmy – podaje przykłady wyrazów rodzimych i zapożyczonych – stosuje zasady pisowni wyrazów zapożyczonych - wyjaśnia, co to jest dialekt i gwara – podaje przykłady różnych rodzajów dialektyzmów – czyta płynnie tekst pisany gwarą</p>	<p>– poprawnie odmienia wszystkie nazwy osobowe – podaje różnorodne przykłady nazw miejscowych – bezbłędnie zapisuje nazwy miejscowe – poprawnie odmienia wszystkie nazwy miejscowe – poprawnie tworzy nazwy mieszkańców – poprawnie zapisuje nazwy mieszkańców – podaje przykłady kolokwializmów – wyjaśnia, kiedy używanie kolokwializmów jest błędem – rozróżnia wyrazy rodzime i zapożyczone – poprawnie zapisuje wyrazy zapożyczone – podaje przykłady regionalnych odmian języka – rozpoznaje rodzaje dialektyzmów – czyta ze zrozumieniem tekst pisany gwarą</p>	<p>deklinacyjne nazw miejscowych – poprawnie tworzy i zapisuje wszystkie nazwy mieszkańców – używa kolokwializmów tylko wówczas, gdy jest to uzasadnione – omawia proces zapożyczania wyrazów – omawia specyfikę różnych regionalnych odmian języka</p>
--	---	--	---	---

Komunikacja i kultura języka

- stosuje proste związki wyrazowe
- zna pojęcie szablonu językowego
- wie, że w działaniach językowych należy stosować się do norm językowych
- wie, że istnieją różne normy językowe
- w swoich wypowiedziach stara się stosować do norm językowych
- wie, że w wypowiedziach powinno unikać się błędów językowych
- rozpoznaje innowacje językowe
- zna podstawowe rodzaje błędów językowych
- zna pojęcie manipulacji językowej
- dostrzega językowe sposoby stosowane w manipulacji językowej
- stara się nie poddawać manipulacji językowej

- wie, co to są związki wyrazowe
- rozpoznaje szablony językowe
- wie, co to jest norma językowa
- odróżnia normę wzorcową od użytkowej i potocznej, stosuje się do norm językowych w większości swoich wypowiedzi
- wie, co to jest błąd językowy
- odróżnia innowacje językowe od błędów językowych
- rozpoznaje różne rodzaje błędów językowych
- wie, na czym polega manipulacja językowa
- zna podstawowe sposoby manipulacji językowej
- nie poddaje się manipulacji językowej

- wyjaśnia, co to są związki wyrazowe
- unika stosowania szablonów językowych
- wstępnie wyjaśnia na czym polega norma językowa
- rozróżnia różne rodzaje norm językowych
- przestrzega norm językowych niemal we wszystkich wypowiedziach
- wyjaśnia, co to jest błąd językowy
- wyjaśnia, w jakich okolicznościach stosowane są innowacje językowe
- klasyfikuje większość błędów językowych
- wyjaśnia, na czym polega manipulacja językowa
- omawia językowe sposoby stosowane w manipulacji językowej
- skutecznie nie poddaje się manipulacji językowej

- wyjaśnia mechanizm tworzenia związków wyrazowych
- krytycznie ocenia stosowanie szablonów językowych
- wyjaśnia, na czym polega i czego dotyczy norma językowa
- rozróżnia wszystkie normy językowe
- zawsze stosuje się do odpowiednich norm językowych w swoich wypowiedziach
- wyjaśnia mechanizm popełniania błędów i usterek językowych
- ocenia innowacje językowe
- klasyfikuje rodzaje błędów językowych
- wyjaśnia, czym różni się manipulacja językowa od perswazji
- wyjaśnia językowe mechanizmy manipulacji językowej
- przeciwstawia się

- świadomie i celowo stosuje poprawne związki wyrazowe w wypowiedziach
- unika stosowania szablonów językowych, krytycznie ocenia je w cudzych wypowiedziach
- świadomie stosuje się w swoich wypowiedziach do norm językowych różnego rodzaju
- świadomie unika popełniania błędów językowych, zna ich rodzaje i mechanizm powstawania
- świadomie i skutecznie przeciwstawia się manipulacji językowej

manipulacji językowej

III. Tworzenie wypowiedzi

- krótko wypowiada się ustnie na podany temat
- stara się używać prostych środków retorycznych
- z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi
- pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi
- stosuje akapity
- formułuje prostą tezę,
- wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić,
- przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia
- stara się podać przykłady ilustrujące argumenty
- z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania
- podstawowe zasady etyki wypowiedzi
- pisze proste opowiadanie

- wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych
- gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi
- pisze poznane formy wypowiedzi, starając się zachować wyznaczniki gatunku
- wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji
- przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów
- podaje przykłady ilustrujące argumenty
- formułuje proste wnioski
- formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu,
- sporządza w różnych

- wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki retoryczne
- gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy poprawnie plan wypowiedzi
- pisze poznane formy wypowiedzi, stosując odpowiednią formę kompozycyjną
- wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów,
- przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego
- podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty
- formułuje wnioski wynikające z argumentacji
- formułuje pytania związane z przenośnymi znaczeniami utworu
- wprowadza realia epoki

- tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi
- samodzielnie selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy
- formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu,
- w swoich tekstach odwołuje się do kontekstów, np. historycznego, biograficznego, kulturowego
- opisuje dzieło malarskie, grafikę, plakat, rzeźbę, fotografię z odniesieniem do odpowiednich kontekstów
- odczytuje sensy przenośne w wybranych tekstach kultury,
- interpretuje tekst kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki
- pisze wyczerpującą temat

- formułuje wypowiedzi odznaczające się samodzielnością i kreatywnością
- prezentuje wysoki poziom wiedzy i erudycji interdyscyplinarnej
- świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem terminologicznym
- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literatury pięknej, literatury faktu
- czyta, rozumie i wykorzystuje w swojej pracy teksty popularnonaukowe i naukowe
- potrafi analizować i interpretować dzieła malarskie z uwzględnieniem specyfiki środków języka malarskiego
- formułuje problemy,

<p>odtwórcze i twórcze; wie, jak umieścić dialog w tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje narrację pierwszo- i trzecioosobową - opisuje i charakteryzuje siebie, postaci rzeczywiste i fikcyjne, porównuje wybrane cechy bohaterów literackich i rzeczywistych - pisze swój życiorys, CV, a z pomocą nauczyciela podanie i list motywacyjny - przygotowuje prosty wywiad, zachowując jego układ (pytania – odpowiedzi) - opisuje elementy dzieła malarskiego, grafiki, plakatu, rzeźby, fotografii, wykorzystuje w nich z pomocą nauczyciela podane konteksty 	<p>formach notatkę dotyczącą treści przeczytanego tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> - w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji, opis przeżyć, charakterystykę - opisuje i charakteryzuje siebie, postaci rzeczywiste i fikcyjne, - porównuje najważniejsze cechy bohaterów literackich i rzeczywistych - samodzielnie pisze swój życiorys, CV, podanie i list motywacyjny i zapisuje wywiad, stosuje właściwy zapis graficzny - opisuje dzieło malarskie, grafikę, plakat, rzeźbę, fotografię z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; odczytuje wybrane sensy przenośne w różnych tekstach kultury - wygłasza poprawny monolog, krótkie przemówienie, stara się uczestniczyć w dyskusji - rozróżnia środki językowe w 	<p>w tekście odwołującym się do minionych epok</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje, w zależności od potrzeb tworzonego przez niego tekstu, narrację pierwszo- lub trzecioosobową - w tekstach własnych swobodnie wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera - opisuje i charakteryzuje siebie, postaci rzeczywiste i fikcyjne, porównuje cechy bohaterów literackich i rzeczywistych - posługuje się stylem urzędowym, - samodzielnie pisze swój życiorys, CV, podanie i list motywacyjny - przeprowadza i zapisuje wywiad, stosuje w nim właściwy zapis graficzny, - stara się formułować 	<p>recenzję książki/filmu/ przedstawienia, uwzględniając w niej swoją opinię i operując właściwym dla recenzji słownictwem</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia krytycznie elementy tekstu kultury - trafnie polemizuje ze stanowiskiem innych, formułuje rzeczowe argumenty poparte celnie dobranymi przykładami, np. wprowadza cytaty z tekstów filozoficznych, sentencje, przysłowia na poparcie swojego stanowiska - wygłasza poprawny, ciekawy monolog, przemówienie, uczestniczy w dyskusji, posługując się wieloma środkami wyrazu - nawiązując do wypowiedzi przedmówców, podejmuje próby prowadzenia dyskusji, - dobiera i stosuje różnorodne środki językowe odpowiednio do sytuacji i odbiorcy oraz rodzaju 	<p>proponuje sposoby ich rozwiązania</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje się realizacji projektów edukacyjnych, występuje w roli lidera grupy - tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne - odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych - publikuje swoje teksty
--	---	--	--	--

	<p>zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje językowe sposoby osiągania porozumienia, stosuje zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy dostrzega zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację 	<p>ciekawe pytania,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje zdobytą z różnych źródeł wiedzę na temat podjęty w rozmowie - opisuje dzieło malarskie, grafikę, plakat, rzeźbę, fotografię z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; odczytuje sensy przenośne w wybranych tekstach kultury, - podejmuje próbę interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki - wygłasza poprawny monolog, przemówienie, aktywnie uczestniczy w dyskusji 	komunikatu	
--	---	---	------------	--

IV. Samokształcenie

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela - rozwija nawyk systematycznego uczenia się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji - uczy się systematycznie - uczestniczy w projektach edukacyjnych -podejmuje próby prezentowania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną -rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania, -stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie poszerza swoją wiedzę, korzystając z różnorodnych źródeł -rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii - bierze udział w konkursach, wykładach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> samodzielnie poszerza swoją wiedzę poza ramy wyznaczone programem nauczania, korzystając z różnorodnych źródeł - bierze udział w konkursach i osiąga w nich sukcesy
---	--	---	---	---

- uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych,	przygotowanego materiału -rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie -uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie	- aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej -uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu	itp. - uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu	
--	---	---	---	--

Warunki i tryb uzyskania oceny wyższej niż proponowana roczna ocena klasyfikacyjna

Co najmniej na tydzień przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne ustala przewidywaną ocenę roczną z zajęć edukacyjnych. Informacje o ocenie przedstawia uczniowi oraz jego rodzicom. Do trzech dni przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej uczeń lub rodzic ma prawo złożyć do dyrektora szkoły podanie o ustalenie wyższej niż przewidywana ocena z zajęć edukacyjnych. Dyrektor zobowiązuje nauczyciela do powtórnej analizy poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania, a następnie ponownego ustalenia oceny z zajęć edukacyjnych. Dopuszcza się dodatkową kontrolę wiadomości i umiejętności ucznia.

Sposób indywidualizowania pracy z uczniem

Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia oraz zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Uczeń mający kłopoty w nauce może zgłosić się do nauczyciela z prośbą o dodatkową pomoc. Jej forma ustalana jest na bieżąco, wspólnie z uczniem i ewentualnie z rodzicami. Mogą to być konsultacje, prace ułatwiające i przybliżające zrozumienie tematu.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z języka polskiego

Każdy uczeń jest oceniany zgodnie ze Szkolnym Systemem Oceniania.

Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.

Oceny są jawne dla uczniów i ich rodziców.

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

- wypowiedzi ustne: dyskusje, przemówienia, prezentacje, debaty z wykorzystaniem argumentowania, syntezy, analizy, wnioskowania, komentarze;
- ocena wykonania i zaprezentowania projektu uczniowskiego;
- prace pisemne w klasie: kartkówka, sprawdzian, testy różnego typu (zadania: otwarte, zamknięte, problemowe, wielokrotnego wyboru, sprawdzające znajomość materiału nauczania etapami);
- prace domowe: ćwiczenia, własna twórczość, np. przygotowanie przemówienia, wywiadu, projektu, indywidualne lub zespołowe opracowanie referatu, prowadzenie prac badawczych i opracowanie ich wyników, opracowanie informacji dotyczących bieżących zagadnień,
- aktywność podczas lekcji: praca w grupie (organizacja pracy grupy, zaangażowanie, efekty pracy), aktywna praca indywidualna poprzez prezentację referatów, projektów itp.;
- udział w konkursach przedmiotowych i projektach angażujących całą społeczność szkolną.

Sposób oceniania

- Sprawdziany (testy, prace klasowe) są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej. Uczeń zobowiązany jest zaliczyć wszystkie przewidziane w danym półroczu sprawdziany.
- Przy nieobecności usprawiedliwionej ucznia, termin zaliczenia materiału uczeń uzgadnia z nauczycielem. Jeżeli uczeń z nieuzasadnionych przyczyn odmawia napisania sprawdzianu, otrzymuje ocenę niedostateczną.

- Poprawa ocen z pracy klasowej, sprawdzianu, testu , dyktanda jest uzgadniana z nauczycielem, możliwa w czasie 1 tygodnia po oddaniu wymienionych prac. Ocen z odpowiedzi ustnych i zadań domowych nie poprawia się.
- Kartkówki to zapowiedziane lub niezapowiedziane sprawdziany 10-15-minutowe, obejmujące wiedzę i umiejętności z zakresu trzech ostatnich lekcji.
- Prace domowe są kontrolowane na bieżąco. Oceniając je, nauczyciel bierze pod uwagę poprawność merytoryczną i językową pracy. Zadania domowe mogą być krótkie lub długoterminowe. Spisywanie (od kolegów, z internetu, ściągnięte itp.) tych prac jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- Oceniając twórcze prace pisemne (wypracowania) nauczyciel sprawdza umiejętności uczniów w redagowaniu różnych form wypowiedzi. Ocenie podlega zrozumienie tematu, znajomość opisywanych zagadnień, sposób prezentacji, znajomość danej formy wypowiedzi, poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna, bogactwo słownictwa, konstrukcja pracy i jej forma graficzna.
- Nauczyciel ma prawo pytać z 3 ostatnich lekcji lub na lekcji powtórzeniowej z całego działu. Przy ocenie wypowiedzi ustnej bierze się pod uwagę znajomość zagadnień, samodzielność wypowiedzi, kulturę języka, precyzję, jasność, oryginalność ujęcia tematu. Uczeń może być oceniony za pracę na lekcji (wypowiedź, wnioskowanie, argumentowanie, przygotowanie dodatkowych informacji na lekcję i umiejętne ich wykorzystanie w podczas zajęć, efektywną pracę w zespole, systematyczność, wykonywanie mniejszych dodatkowych prac itp.).
- Za pracę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę (od celującej do niedostatecznej). Nauczyciel ma prawo za odpowiedzi krótsze i mniej szczegółowe nagrodzić go „plusem” (pięć „+” = ocena bardzo dobra). Jeżeli uczeń nie wykonuje poleceń nauczyciela, nie robi ćwiczeń, błędnie odpowiada na pytania, na które padła wcześniej odpowiedź lub wynika ona z toku lekcji, nauczyciel może postawić mu również znak „minus” (pięć „-” = ocena niedostateczna) lub ocenę niedostateczną.

Ocenę ze sprawdzianów ustala się według skali procentowej:

procentowa ilość punktów	ocena
0-30%	niedostateczny
31-50%	dopuszczający

51-70%	dostateczny
71- 89%	dobry
90- 99%	bardzo dobry
100%	celujący

Pozostałe zasady:

- Uczeń ma prawo trzy razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy zapowiedzianych form sprawdzania wiedzy).
- Uczeń ma obowiązek przeczytania każdej z wyznaczonych lektur. Jeżeli nie przeczyta w danym terminie, musi ją zaliczyć w ciągu dwóch tygodni.
- Ocenione prace pisemne, prace klasowe i sprawdziany uczniowie (na prośbę rodzica) otrzymują do domu i oddają nauczycielowi następnego dnia nauki. Prace klasowe i sprawdziany są do wglądu u nauczyciela.

Ewa Izdebska

.....
(podpis nauczyciela)